

BREDBANDS
FORUM

Kartläggning om intresset för samhällsmaster

Samhällsmastseminarium Stockholm den 2 februari 2023

Christian Höglund

christian.hoglund@bredbandsforum.se

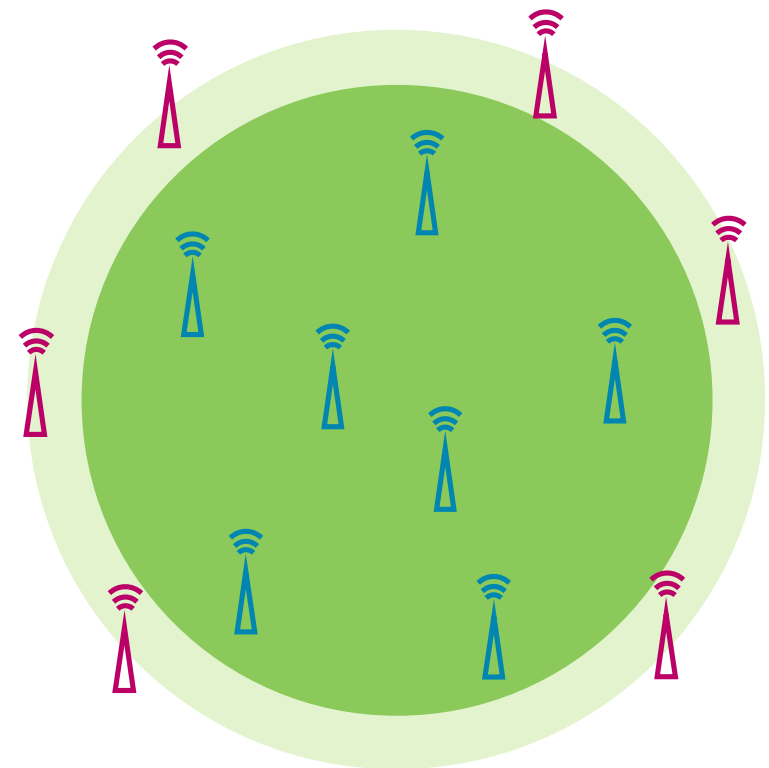
www.bredbandsforum.se

Bakgrunden – tidigare arbeten

- *"...en centralt driven utbyggnad i form av kommersiell utbyggnad och genom täckningskrav kan mycket väl kompletteras av kommuners egna lokala samhällsmastprojekt för att förbättra mobiltäckningen"* - **PTS rapport Förutsättningar för samhällsmaster från 2015**
- *"...de fall samverkan inte resulterar i en ny mobilmast eller att kommersiella aktörer inte finner det lönsamt att uppföra en mobilmast på en sändarplats, är uppförandet av en s.k. samhällsmast en möjlig lösning"* - **Region Värmlands slutrapport - Pilotprojekt för samverkan mellan mobiloperatörer, kommuner och region för förbättrad mobiltäckning från 2021**
- Bredbandsforum studerade under 2022 hur mobiloperatörernas nät skulle kunna bidra till delmålet om 100 Mbit/s genom en fortsatt utbyggnad av markbaserad infrastruktur för trådlöst bredband – **Bredbandsforum 2023**

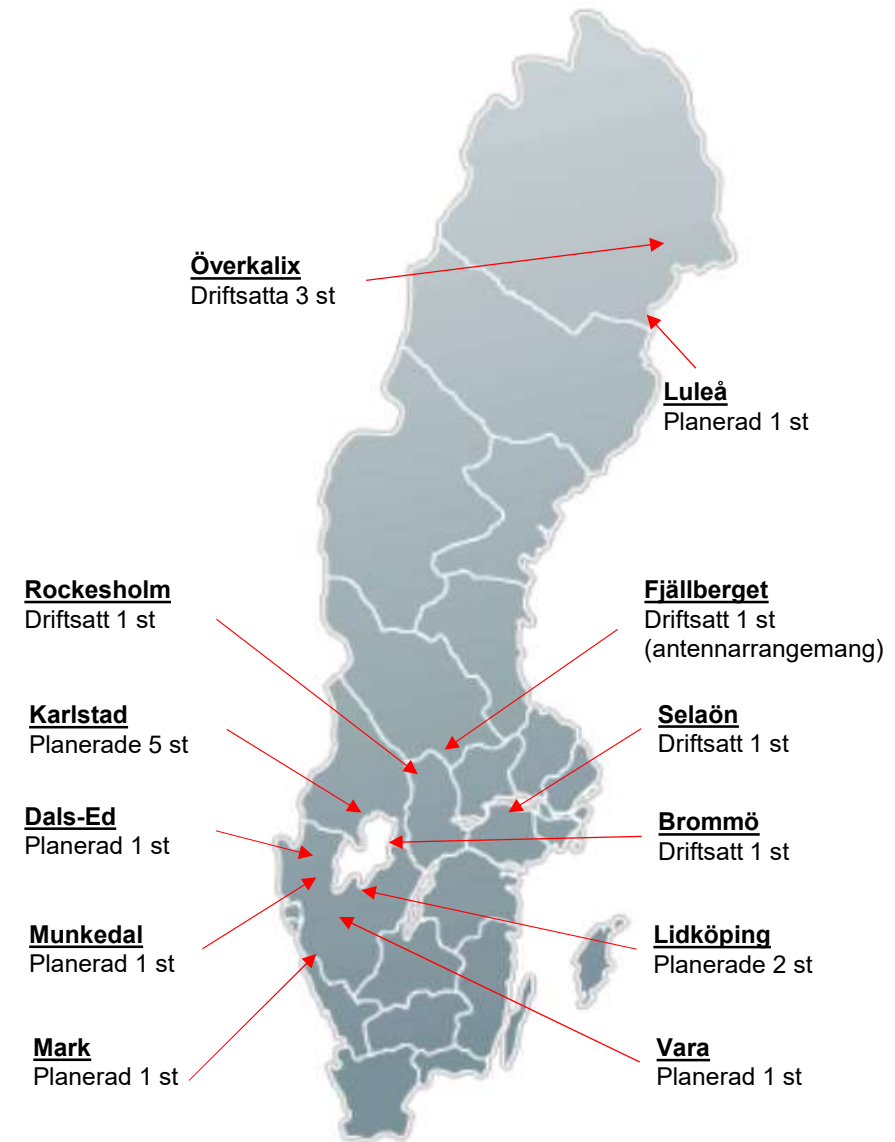
Syftet med delprojektet om samhällsmaster

- Samhällsmaster är en av få lösningar för offentliga aktörer som vill påverka tillgång till trådlöst bredband
- För den sista av de 2% (100 Mbit/s) saknas sändarplatser
- Därav viktigt att bedöma intresset konceptet samhällsmaster:
 - Identifiera exempel på driftsatta och planerade samhällsmaster
 - Intervjua intressenter
 - Framgångsfaktorer och förutsättningar

Intervjuer och studiebesök

- Sex driftsatta master (exkl. Fjällberget), endast en har kostnadstäckning
- Sju planerade (exkl. Karlstad), kostnadstäckning realistisk

Erfarenhetsutbyte

- Potential att utveckla erfarenhetsutbyte och sprida goda exempel

Intervjuer av offentliga aktörer 2022

- Enkätundersökning via SSNF riktad mot byanät och stadsnät
- Intervjuer av dryga 40 stadsnät
- Intervjuer av 54 kommuner
- Workshop med regionala bredbandskoordinatorer

Har ni en
bredbandsstrategi
som anger mobilt
bredband?
Anges mål om
mobiltäckning?

Känner ni ett
ansvar för att
arbeta med en
förbättring av
mobiltäckningen ?

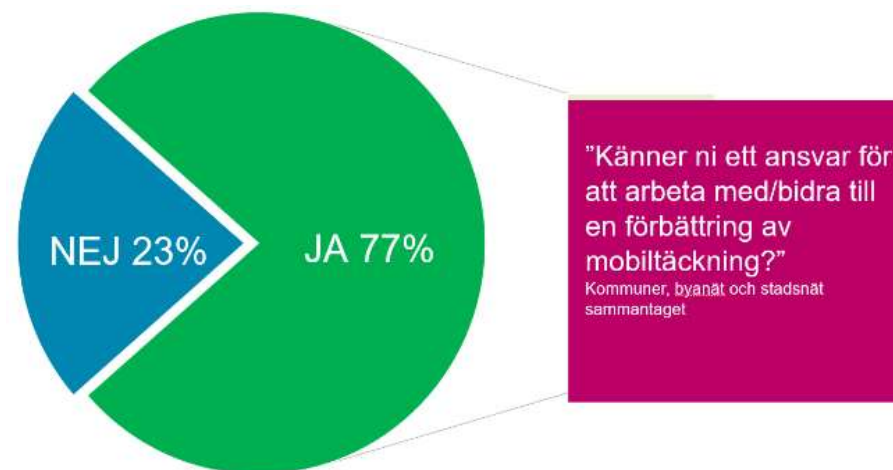
Har ni problem
med
mobiltäckning i
kommunen?

Är ni bekant med
uttrycket
"samhällsmast"?

Har ni medverkat
i någon strategisk
diskussion i syfte
att förbättra
mobiltäckning?

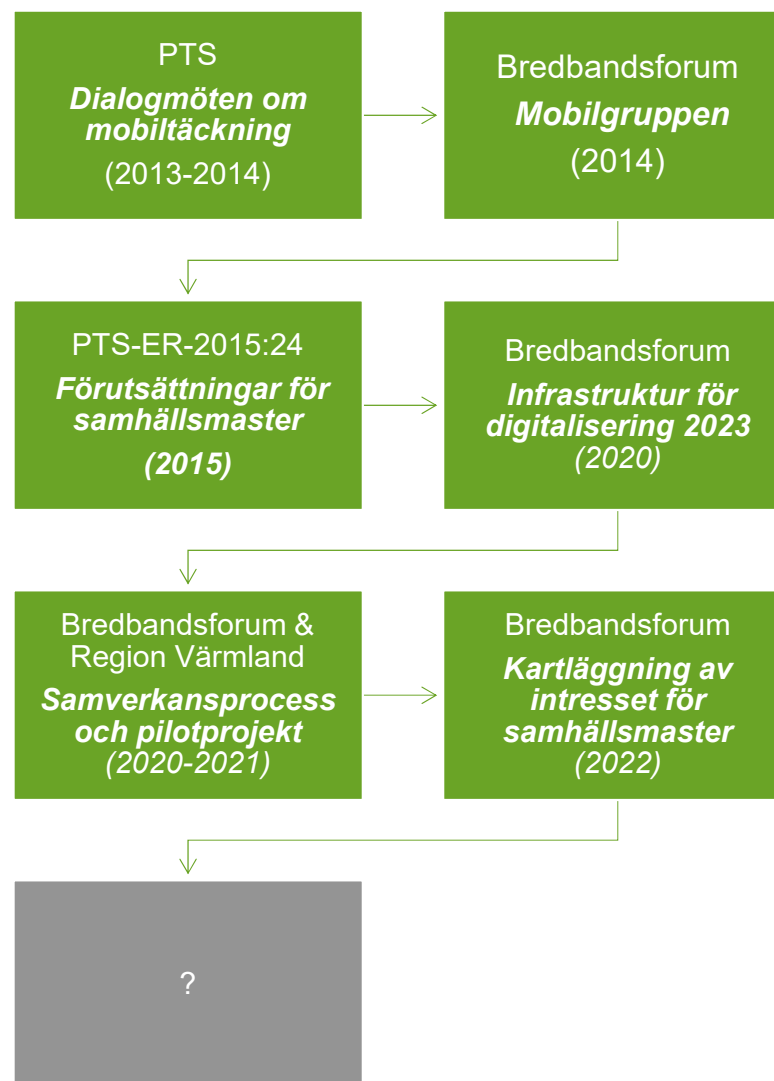
Slutsatser

- Varför är vissa kommuner intresserade?
 - Behovet är tydligt
 - Finansiellt stöd finns
 - Tillgång till expertis
- Varför är andra kommuner skeptiska?
 - Strategi bearbetar inte mobiltäckning
 - Avsaknad av kunskap och finansiellt stöd
 - Svårt att få kostnadstäckning vilket ger svalt intresse

Behov framåt

- Utformning av vägledning – kunskap, expertis och erfarenhetsutbyte
- Skapa finansiella förutsättningar för etablering av samhällsmaster
- Skapa incitament för mobiloperatörer att inplacera sig

Tack för mig!

910 1 (10)

2022-12-12

Dokumentnummer: 22-515
Christian Höglund
070-8114031
christian.hoglund@bredbandsforum.se

Förutsättningarna för utbyggnad av mobilmaster genom offentlig-privat samverkan

Innehåll

1. Bakgrund och sammanfattning1
2. Tidigare arbeten2
3. Varför samhällsmaster?2
4. Intervjuer av intressenter3
5. Etablerade samhällsmaster5
6. Planerade samhällsmaster6
7. Slutsatser7
8. Tabeller9

Bilaga 1 - Information om samhällsmaster9
Bilaga 2 - Svanstabel10
Bilaga 3 - Västra Götalandsregionens bredbandsstöd10

1. Bakgrund och sammanfattning

2020 lyfte Bredbandsforums arbetsgrupp *Infrastruktur för mobil bredband 2023* fram tolv förslag på åtgärder för att förbättra mobiltäckningen i syfte att uppnå regeringens mobila bredbandsmål för år 2023. En av förslagen från arbetsgruppen om standardiserad arbetsprocess för samverkan mellan offentliga och privata aktörer utvecklades och prövades i ett pilotprojekt i Region Värmlands regi under 2021. Under 2022 studerade Bredbandsforum hur mobiloperatörernas nät skulle kunna bidra till delmålet om 100 Mbit/s genom en fortsatt utbyggnad av markbaserad infrastruktur för trådlöst bredband. Slutsatsen var att det krävs, förutom en starkt efterfrågad från slutanvändare, någon typ av finansiellt stöd för en fortsatt utbyggnad av sändarplatser, exempelvis offentligt finansierade samhällsmaster.

För att få en bild av tillgången till samhällsmaster gjorde Bredbandsforum under våren 2022 en fallstudie över tillgången till driftsatta och planerade master överflödar i södra delen av Sverige. Därefter genomfördes under hösten intervjuer av offentliga aktörer som kommuner och stadsnät samt enkätundersökning av bynät samt workshop med regionala bredbandskoordinatörer för att få en bild av mobiltäckning.

Bredbandsforum
kontakt@bredbandsforum.se
bredbandsforum.se

BREDBANDS
FORUM

Bredbandsforum undersöker intresset för samhällsmaster

15 september 2022

Mobilmaster som är helt eller delvis offentligt finansierade kallas även för samhällsmaster. I många områden saknas kommersiella förutsättningar för operatörer att förbättra mobilnätets täckning och kapacitet. Men kanske kan hjälp från offentliga aktörer, i form av exempelvis

Samhällsmastens framtid?

22 november 2022

Mobilmaster som är helt eller delvis offentligt finansierade kallas även för samhällsmaster. I många områden saknas kommersiella förutsättningar för operatörer att förbättra mobilnätets täckning och kapacitet. Men kanske kan hjälp från offentliga aktörer, i form av exempelvis ekonomiska bidrag eller tillgång till mastfundament, fiber eller el, leda till att nya mobilmaster etableras i dessa områden.

Bredbandsforum utreder just nu hur stort intresset för samhällsmaster är runt om i landet – och om frågan kan bli en viktig del i det framtida strategiska arbetet för att främja bredbandsutbyggnad. I denna fortsättning på vår [första artikel](#) om samhällsmaster berättar vi om några planerade samhällsmaster och andra lösningar för en förbättrad mobiltäckning runt om i Sverige.

Storbrändön – Lule skärgård

Luleå kommun och region Norrbotten deltar i projektet Rural ICT Testbed – [#Fulltäckning](#) – som utforskar olika möjligheter för att förbättra mobiltäckning och minska den ökande digitala klyftan mellan landsbygd och urbana miljöer. I Luleås skärgård har boende och besöksnäringen länge upplevt problem med kapacitet och täckning i mobilnätet. Som i många andra skärgårdsområden mångdubblas antalet användare på sommarhalvåret. Ett hundratal fastboende får då sällskap och tusen fritidsboende och tiotusentals båtbesökare. Olika praktiska problem uppkommer när exempelvis redarnas betalterminaler som kräver uppkoppling inte fungerar. Men det innebär också säkerhetsrisker för alla som rör sig i området. Att kunna utnyttja digitaliserings möjligheter även i ytterskärgården är så klart oerhört viktigt för kommunen och regionens egna verksamheter. Men man genomförde även en enkät bland fast- och fritidsboende som bekräftade att det finns ett stort intresse i att kunna beställa mobilabonnemang med högre kapacitet.

Bakgrund

Den nationella bredbandsstrategin är tydlig med att ett helt uppkopplat Sverige förutsätter att det finns kompletterande sätt att ansluta hushåll och företag till snabbt och tillförlitligt bredband. Detta för att minimera antalet som inte bara kommer sakna fiber – utan riskerar att sakna någon form av höghastighetsbredband överhuvudtaget.

Nationella, regionala och kommunala målsättningar hänvisar främst till teknikutvecklingen inom trådlös bredbandsinfrastruktur och satellitkommunikation som en del av lösningen. Men idag finns inga indikationer på att marknadsaktörerna på kommersiell grund kommer kunna erbjuda höghastighetsbredband via mobilnätet till alla som inte är anslutna till fibernätet. Det skulle krävas tusentals nya sändarplatser runt om i landet.

Kan så kallade samhällsmaster vara en del av lösningen?

Redan 2015 identifierade Post- och telestyrelsen (PTS) samhällsmaster som en möjlig lösning på problem med bristfällig mobiltäckning i exempelvis turist- och fritidsområden, runt vägar, och för vissa enskilda bostäder och